
Teoria dels 4 humors - Humorisme -

Autor:

Data de publicació: 09-06-2014

El concepte de "humors" (és a dir, sistemes químics que regulen la conducta humana) es va fer més prominent de l'escriptura de teòric mèdica Alcmaeó de Croton (C. 540-500BC). La seva llista d'humors era més llarg que només quatre líquids i va incloure elements fonamentals descrits per Empèdocles , com ara aigua, aire, terra, etc. Alguns autors suggereixen que el concepte de "humors" pot tenir origen en la medicina egípcia antiga o Mesopotàmia , tot i que no es va sistematitzar fins als pensadors grecs antics. La paraula humor és una traducció del grec ?????, chymos (literalment suc o saba , sabor metafòric). Ayurveda indi anticla medicina havia desenvolupat una teoria de tres anomenats doshas (do?as), que relacionaven amb els cinc elements (pañca-bh?ta) terra, aigua, foc, aire i èter.

Representació dels quatre humors: colèric, melancòlic, flegmàtic i sanguini.

Aquest article tracta sobre l'humor de la medicina antiga i medieval. Per a la teoria relacionada del temperament, vegeu quatre temperaments . Per obtenir humor sobre la medicina ayurvèdica, vegeu Ayurveda . Per a l'ús de l'humor per escrit o per parlar en públic, vegeu Humourist .

L'humorisme o teoria dels humors , era un sistema de medicina que detallava la composició i el funcionament del cos humà, adoptat per metges i filòsofs grecs i romans antics .

Origen

Vegeu també: Medicina grega antiga

El concepte de "humors" (és a dir, sistemes químics que regulen la conducta humana) es va fer més prominent de l'escriptura de teòric mèdica Alcmaeó de Croton (C. 540-500BC). La seva llista d'humors era més llarg que només quatre líquids i va incloure elements fonamentals descrits per Empèdocles , com ara aigua, aire, terra, etc. Alguns autors suggereixen que el concepte de "humors" pot tenir origen en la medicina egípcia antiga o Mesopotàmia , tot i que no es va sistematitzar fins als pensadors grecs antics. La paraula humor és una traducció del grec ?????, chymos (literalment suc o saba , sabor metafòric). Ayurveda indi anticla medicina havia desenvolupat una teoria de tres

anomenats doshas (do?as), que relacionaven amb els cinc elements (pañca-bh?ta) terra, aigua, foc, aire i èter.

Hipòcrates és el que se li atribueix normalment aplicar aquesta idea a la medicina. En contrast amb Alcmaeon, Hipòcrates va suggerir que els humor són els fluids corporals vitals, com la sang, la bilis groga, la flegma i la "bilis negra" (probablement es referia als compostos de sang en pacients amb òrgans interns sagnants). Alcmaeon i Hipòcrates van afirmar que un excés o deficiència extrema de qualsevol dels líquids corporals d'humors en una persona pot ser un signe de malaltia. Hipòcrates i Galen van suggerir que un desequilibri moderat en la barreja d'aquests fluids produeix un tipus de temperament (conductual). Un dels tractats atribuïts a Hipòcrates, Sobre la naturalesa de l'home, descriu la teoria de la següent manera:

El cos humà conté sang, flema, bilis groga i bilis negra. Aquestes són les coses que conformen la seva constitució i causen dolors i salut. La salut és principalment aquell estat en què aquestes substàncies constituents es troben en la proporció correcta entre si, tant en força com en quantitat, i estan ben barrejades. El dolor es produeix quan una de les substàncies presenta una deficiència o un excés, o se separa al cos i no es barreja amb altres.

Tot i que la teoria dels quatre humors apareix en alguns textos hipocràtics, alguns escriptors hipocràtics només van acceptar l'existència de dos humoristes, mentre que alguns fins i tot es van abstenir de discutir en absolut la teoria humoral. El humorisme, o la doctrina dels quatre temperaments, com a teoria mèdica va mantenir la seva popularitat durant segles en gran part a través de la influència dels escrits de Galè (129-201 dC). La teoria d'Hipòcrates de quatre humor va estar relacionada amb la teoria popular dels quatre elements: terra, foc, aigua i aire proposada per Empèdocles, però aquest vincle no va ser proposat per Hipòcrates ni Galè que es referia principalment als fluids corporals. Tot i que Galè pensava que els humors es formaven al cos, en lloc de ser ingerits, creia que els diferents aliments tenien un potencial variable que el cos havia de fer per produir diferents humors. Els aliments càlids, per exemple, solien produir bilis groga, mentre que els aliments freds solien produir flegma. Les estacions de l'any, els períodes de la vida, les regions geogràfiques i les ocupacions també van influir en la naturalesa dels humors formats.

Els quatre temperaments representats en una xilografia del segle XVIII: flegmàtic, colèric, sanguini i melancolí.

Es creia que el desequilibri d'humors o discràsia era la causa directa de totes les malalties. La salut es va associar amb un equilibri d'humors o eucràsia. Les qualitats dels humoristes, al seu torn, van influir en la naturalesa de les malalties que van causar. La bilis groga va causar malalties càlides i la flegma causar malalties fredes. A Sobre els temperaments, Galè va subratllar a més la importància de les qualitats. Un temperament ideal implicava una barreja equilibrada de les quatre qualitats. Galè va identificar quatre temperaments en què predominava una de les qualitats, càlid, fred, humit o sec, i quatre més, en què predominava una combinació de dos, càlid i humit, càlid i sec, fred i sec o fred i humit. Aquests darrers quatre, anomenats així pels humoristes amb els quals estaven associats, és a dir, sanguinis, colèrics, melancoliosos i flegmàtics, finalment es van fer més coneguts que els altres. Tot i que el terme temperament es va referir només a disposicions psicològiques, Galen el va utilitzar per referir-se a disposicions corporals, que determinaven la susceptibilitat d'una persona a malalties particulars, així com a inclinacions conductuals i emocionals.

La malaltia també pot ser el resultat de la "corrupció" d'un o més dels humors, que podria ser causada per circumstàncies ambientals, canvis dietètics o molts altres factors. Es creia que aquests dèficits eren causats per vapors inhalats o absorbits pel cos. Grecs i romans, i els últims establiments mèdics musulmans i europeus occidentals que van adoptar i adaptar la filosofia mèdica clàssica, van creure que cadascun d'aquests humors aniria creixent i disminuint al cos, segons la dieta i l'activitat. Quan un pacient patia un excés o un desequilibri d'un d'aquests quatre fluids, la personalitat i la salut física del pacient es podrien veure afectades negativament.

Quatre humors

Tot i que la teoria de l'humorisme tenia diversos models que utilitzaven 2, 3 i 5 components, el model més famós consisteix en els quatre humor descrits per Hipòcrates i després desenvolupats per Galè. Els quatre humor de la medicina hipocràtica són la bilis negra (grec : ??????? , melaina chole), la bilis groga (grec : ????? , xanthé chole), la flegma(grec : ????? , flegma) i la sang (grec : ???? , haima). Cadascun correspon a un dels tradicionals quatre temperaments . Basant-se en la medicina hipocràtica, es creia que els quatre humors havien de tenir proporcions equilibrades pel que fa a la quantitat i la força de cada humor perquè un cos estigués sa. La barreja i equilibri adequats dels quatre humors es coneixia com a "eucràsia". Desequilibri i la separació d'humors condueixen a malalties.

Galen recorda la correspondència entre humor i estacions a la seva *On the Doctrines of Hippocrates and Platon*, i diu que, "Quant a les edats i les estacions, el nen (????) correspon a la primavera, el jove (????????) a l'estiu, el l'home madur (????μ????) fins a la tardor i el vell (????) a l'hivern ". Galè també creia que les característiques de l'ànima segueixen les mescles del cos, però no aplica aquesta idea a l'humor hipocràtic. Creia que la flegma influïa en el caràcter. Això és el que diu a *La seva naturalesa sobre l'home*, sobre Hipòcrates: "La nitidesa i la intel·ligència (??? ??? ???????) són causades per la bilis groga a l'ànima, la perseverança i la consistència (??????? ??? ???????) per l'humor melancòlic i la simplicitat i la ingenuïtat (??????? ??? ?????????????). Però la naturalesa de la flegma té cap efecte sobre el caràcter de l'ànima (??? ?? ?????μ???? ? ????? ??? μ?? ?????????? ?????????) ". Va dir a més que la sang és una barreja de quatre elements: aigua, aire, foc, terra.

Aquests termes només corresponen en part a la terminologia mèdica moderna, en què no hi ha distinció entre la bilis negra i groga i la flegma té un significat molt diferent. Es creia que aquestes eren les substàncies bàsiques a partir de les quals es fabricaven tots els líquids del cos. Robin Fåhræus (1921), un metge suec que va idear la velocitat de sedimentació dels eritròcits, va suggerir que els quatre humor es basaven en l'observació de la coagulació de la sang en un recipient transparent. Quan es treu sang en un recipient de vidre i es deixa sense molestar durant aproximadament una hora, es poden veure quatre capes diferents. Es forma un coàgul fosc a la part inferior (la "bilis negra"). A sobre del coàgul hi ha una capa de glòbuls vermells (la "sang"). A sobre hi ha una capa blanquinosa de glòbuls blancs (la "flema"). La capa superior és sèrum groc clar (la "bilis groga").

Molts textos grecs es van escriure durant l'època daurada de la teoria dels quatre humor en la medicina grega després de Galè. Un d'aquests textos era un tractat anònim anomenat *Sobre la constitució de l'univers i de l'home*, publicat a mitjans del segle XIX per JL Ideler. En aquest text l'autor estableix la relació entre els elements de l'univers (aire, aigua, terra, foc) i els elements de l'home (sang , bilis groga , bilis negra, flegma). Va dir que:

Les persones que tenen sang vermella són simpàtiques, fan broma i riuen pel seu cos i, per la seva aparença, estan tenyides de rosa, lleugerament vermelles i tenen una pell bonica.

Les persones que tenen bilis groga són amargues, de temperament curt, atrevides. Apareixen verdoses i tenen la pell groga.

Les persones que es componen de bilis negra són mandroses, temibles i malaltisses. Tenen els cabells negres i els ulls negres.

Els que tenen flegma tenen poc esperit, s'obliden i tenen els cabells blancs.

Sang

Es creia que la sang era produïda exclusivament pel fetge. S'associava amb un caràcter sanguini (entusiasta, actiu i social).

Bilis groga

Es creia que l'excés de bilis groga produïa agressió i l'excés de ràbia per provocar alteracions hepàtiques i desequilibris en els humors.

Bilis negra

La paraula "malenconia" deriva del grec ??????? (melaina kholé) que significa "bilis negra". La depressió s'atribuïa a l'excés o a la bilis negra antinatural secretada per la melsa. càncer també es va atribuir a un excés de bilis negra concentrada en una àrea específica.

Flema

Es creia que la flegma estava associada a un comportament apàtic, tal com es conserva a la paraula " flegmàtica ". La flegma de l'humorisme està lluny de ser la mateixa cosa que la flegma que es defineix avui. El fisiòleg i premi francès francès Charles Richet, quan va descriure la "secreció de flegma hipòfisi" de l'humorisme el 1910, va preguntar retòricament: "aquest estrany líquid, que és la causa dels tumors, de la clorosi, del reumatisme i de la cacoquímia, on

és? Qui és? mai ho veurà? Qui l'ha vist mai? Què podem dir d'aquesta fantàstica classificació d'humors en quatre grups, dels quals dos són absolutament imaginaris? "

Producció d'humors

L'humor es produeix mitjançant la digestió i és el producte final de la digestió hepàtica. La digestió és un procés continu que té lloc en tots els éssers humans i es pot dividir en quatre etapes seqüencials. L'etapa de digestió gàstrica, l'etapa de digestió hepàtica, l'etapa de digestió vascular i l'etapa de digestió dels teixits. Cada etapa digereix els aliments fins que esdevé adequat per al seu ús pel cos. En la digestió gàstrica, els aliments es transformen en quilos que són adequats per al fetge per absorbir i continuar la digestió. Chylous es transforma en "quimós" en l'etapa de digestió hepàtica. Chymous es compon dels quatre humors: sang, flema, bilis groga i bilis negra. Aquests quatre humors circulen després als vasos. I en l'última etapa de la digestió, la digestió dels teixits, els aliments es fan similars als teixits dels òrgans a què estan destinats.

Si alguna cosa surt malament que condueixi a la formació d'humors, aquests no estaran en bon estat. Des del tipus d'aliment que entra al cos fins al bon funcionament dels òrgans és necessari per produir bon humor. L'estómac i el fetge han de funcionar amb normalitat per a una digestió adequada. Si hi ha alguna anomalia en la digestió gàstrica, el fetge, els vasos sanguinis i els teixits no poden subministrar-se el quilós cru i poden causar un humor i una composició sanguínia anormals. Un fetge amb un funcionament saludable ni tan sols és capaç de convertir quilosos anormals en humors quilos normals i després normals.

Els éssers humans són el producte final de la digestió gàstrica, però no són el producte final del cicle de digestió, de manera que un humor anormal produït per la digestió hepàtica afectarà altres òrgans que treballen cap a la digestió dels aliments en el cicle de digestió.

Unificació de l'humorisme amb el model d'Empèdocles

La teoria d'Empèdocles va suggerir que hi ha quatre elements: terra, foc, aigua i aire; amb la terra que produeix els sistemes naturals. Atès que aquesta teoria va influir durant segles, els erudits posteriors van emparellar qualitats associades a cada humor, tal com ho descriu Hipòcrates-Galè amb les estacions i els "elements bàsics", tal com ho descriu Empèdocles.

La taula següent mostra els quatre humors amb els seus elements corresponents, estacions, llocs de formació i temperaments resultants:

Humor
Temporada
Edats
Element
Òrgan
Qualitats
Temperament

Sang
primavera
infància
aire
fetge
càlid i humit
sanguini

Bilis groga
estiu
joventut
foc
vesícula biliar
càlid i sec

colèric

Bilis negre
tardor
adulta
terra
melsa
fred i sec
malenconiós

Flema
hivern
vellesa
aigua
cervell / pulmons
fred i humit
flegmàtic

Influència i llegat
Medicina islàmica
Vegeu també: Medicina a l'Islam medieval i Unani

La tradició mèdica medieval a l' " Edat d'Or de l'Islam " va adoptar la teoria de l'humorisme a partir de la medicina grecoromana, sobretot a través del polímata persa Avicenna ' s The Canon of Medicine (1025). Avicena va resumir els quatre humor i temperaments de la següent manera:

Els quatre humor i temperaments d'Avicena (ibn Sina)

ProvesCalentRefredatHumitSec

Estats morbosos
Les inflamacions es tornen febrils
Febres relacionades amb l'humor greu, el reumatisme
Lassitud
Pèrdua de vigor

Potència funcional
Energia deficient
Poder digestiu deficient
Digestió difícil

Sensacions subjectives
Sabor amarg , set excessiva , ardor al càrdio
Manca de ganes de líquids
Mucoide de la salivació , somnolència
Insomni , vigília

Signes físics
Alta freqüència de pols , lassitud

flàccids articulacions

Diarrea , parpelles inflades , pell aspra , hàbit adquirit

pell aspra , hàbit adquirit

Aliments i medicaments

Calefacients nocius, infrigidants beneficiosos

Infrigidants perjudicials, calefacients beneficiosos

Articles humits nocius

Règim sec perjudicial, humectants beneficiosos

Relació amb el temps

Pitjor a l'estiu

Pitjor a l'hivern

Mala a la tardor

Medicina persaàrab i índia

L'escola de medicina Unani, practicada als països persàrabs, a l'Índia i al Pakistan, es basa en la medicina galènica i aviceniana en el seu èmfasi en els quatre humors com a part fonamental del paradigma metodològic.

Medicina occidental

El sistema humorístic de la medicina era molt individualista, ja que es deia que tots els pacients tenien una composició humoral pròpia. A partir d' Hipòcrates , la teoria humorística va ser adoptada pels metges grecs, romans i islàmics i va dominar la visió del cos humà entre els metges europeus fins almenys el 1543, quan va ser desafiat seriosament per Andreas Vesalius . Vesalius va criticar sobretot les teories de Galè sobre l'anatomia humana i no la hipòtesi química de la regulació del comportament (temperament). Tanmateix, alguns creuen que la teoria de l'humor va ser llançada a la part inferior de la ciència el 1628 per les troballes de William Harvey (també critica sobretot la teoria de l'anatomia de Galè) i de les teories de Rudolf Virchow sobre patologia cel·lular el 1858.

Els quatre humors i les seves qualitats

De fet, les pràctiques típiques del "segle XVIII" com el sagnat d' una persona malalta o l'aplicació de tasses calentes a una persona es basaven, de fet, en la teoria humorística dels desequilibris de líquids (sang i bilis en aquests casos). Ben Jonson va escriure obres de teatre d'humor , on els tipus es basaven en la seva pell humoral . Mètodes de tractament, com ara hemorràgies, emètiques i purgues, tenien com a objectiu expulsar un excés d'humor. Altres mètodes utilitzaven herbes i aliments associats a un humor particular per contrarestar els símptomes de la malaltia, per exemple: les persones que tenien febre i suaven es consideraven calentes i humides i, per tant, se'ls donava substàncies associades al fred i a la sequedat. Paracelsus desenvolupar la idea que les substàncies mèdiques beneficioses es podien trobar en herbes, minerals i diverses combinacions alquímiques de les mateixes. Aquestes creences van ser el fonament de la medicina occidental corrent fins al segle XVII. S'utilitzaven minerals o herbes específics per tractar malalties simples a complexes, des d'una infecció respiratòria superior sense complicacions fins a la plaga. Per exemple, la camamilla es va utilitzar per disminuir la calor i disminuir l'humor biliar excessiu. L'arsènic es va utilitzar en una bossa de cataplasma per "extreure" l'excés d'humor (s) que va provocar símptomes de la pesta. Els apoflegmatismes , a la medicina premoderna, eren medicaments mastegats per extreure la flegma i l'humor.

Tot i que els avenços en patologia cel·lular i química van criticar l'humoralisme al segle XVII, la teoria havia dominat el

pensament mèdic occidental durant més de 2.000 anys. Només en alguns casos la teoria de l'humoralisme va decaure en la foscor. Un d'aquests casos es va produir als segles VI i VII a l'Imperi bizantí, quan la cultura secular tradicional grega va donar pas a les influències cristianes. Tot i que l'ús de la medicina humorística va continuar durant aquest temps, la seva influència es va reduir en favor de la religió. El ressorgiment de l'humoralisme grec, degut en part al canvi de factors socials i econòmics, no va començar fins a principis del segle IX. Ús de la pràctica a l'època moderna és pseudociència.

Ús modern

La medicina moderna es refereix a la immunitat o regulació humoral quan es descriuen substàncies com hormones i anticossos, però això no és un romanent de la teoria de l'humor. Es tracta només d'un ús literal de l'humoral, és a dir, referent als fluids corporals (com la sang i la limfa).

El concepte d'humorisme no es va "enderrocar definitivament" fins al 1858. No es van realitzar estudis per demostrar o desmentir l'impacte de la disfunció en òrgans corporals coneguts que produeixen líquids anomenats (humors) en trets del temperament simplement perquè la llista de els trets de temperament no es van definir fins a finals del segle XX.

Cultura

Teofrast i altres van desenvolupar un conjunt de personatges basats en els humoristes. Els que tenien massa sang eren sanguinis. Aquells amb massa flegmaeren flegmàtics. Els que tenien massa bilis groga eren colèrics i els que tenien massa bilis negra eren malenconiós. La idea de la personalitat humana basada en els humor va contribuir a les comèdies de personatges de Menander i, més tard, de Plaute. A través del renaixement neoclàssic a Europa, la teoria de l'humor va dominar la pràctica mèdica i la teoria dels tipus humorals va fer aparicions periòdiques en el drama.

Els humor es poden trobar en obres isabelines, com en Taming of the Shrew, en què el personatge Petruchio es fa sentir irritable i enfadat per mostrar a Katherine com és estar al voltant d'una persona desagradable. Crida als criats per haver servit carn de vedella, un aliment "colèric", a dues persones que ja són colèriques.

Es creia que els aliments de l'època isabelina tenien afinitat amb un d'aquests quatre humor. A una persona que mostri signes de flegmatisme se li podria haver servit vi (una beguda colèrica i l'humor directe oposat a la flegmàtica) per equilibrar-ho. [es necessita una cita]

Vegeu també

Element clàssic

Comèdia d'humors

Cinc temperaments

Tres Doshas d'Ayurveda

Wu Xing (cinc principis de la filosofia xinesa)

Mitama

Referències

- ?
- ?
- ^
- ^ a b Magner, Una història de les ciències de la vida, pàg. 6, a Google Books
- ? Hipòcrates (c. 460 - c. 370 aC): a Corpus hipocràtic, sobre la malaltia sagrada.
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ?
- ^ Medical Blood Page, consultat el 15 de febrer de 2015
- ^ Byron Good. Medicina, racionalitat i experiència: una perspectiva antropològica Cambridge University Press, 1994ISBN 9780521425766
- ^

^

^ {cite web | url = <https://www.cancer.org/cancer/cancer-basics/history-of-cancer/cancer-causes-theories-throughout-history.html> | Primeres teories sobre les causes del càncer de la Societat Americana del Càncer | website = www.cancer.org | language = ca | access-date = 2020-10-08}}

^

?

?

? p45

?

?

^

^

^ a b NY Times Book Review Bad Medicine

^ a b Entrada "Humoralism" , p. 204 al Diccionari mèdic de New World de Webster, 3a edició. Houghton Mifflin Harcourt, 2009ISBN 9780544188976

?

?

?

Bibliografia

Conrad, Lawrence I. La tradició mèdica occidental del 800 aC al 1800 dC . Cambridge: Cambridge University Press, 2011.

Edwards. "Un tractat sobre la plaga i la verola que descobreix també els mitjans per protegir-se del perill d'aquests contagis infecciosos, com també com curar aquells que estan infectats amb qualsevol d'ells". 1652.

Emtiazy, M., Keshavarz, M., Khodadoost, M., Kamalinejad, M., Gooshahgir, SA, Shahradsfard, H., ... Alizad, M. (2012). Relació entre els humors corporals i la hipercolesterolèmia: una perspectiva de la medicina tradicional iraniana basada en l'ensenyament de l'Avicenna. Revista mèdica de la Mitja Lluna Roja iraniana , 14 (3), 133-138.

Karenberg, A. "Sang, flegma i esperits: Galen on Stroke". Història de la medicina 2, núm. 2 (2015): 160-68.

<https://doi.org/10.17720/2409-5834.v2.2.2015.15k>.

Moore, Philip. "L'esperança de salut en què es troba una bona reglament de la vida: com la medicina, la bona dieta i els bons valors de la sonderie herbes, feta per Philip Moore." 1564.

Burton, Robert . 1621. L'anatomia de la malenconia , llibre I, Nova York 2001, pàg. 147: "El radical o innat se subministra diàriament per aliment, que alguns anomenen cambium, i produeixen aquests humor secundaris de ros i gluten per mantenir-lo [...]".

"EL LLEGAT DEL TRACTAT HIPPOCRÀTIC DE LA NATURA DE L'HOME: LA TEORIA DELS QUATRE HUMORS".

In Greek Medicine from Hippocrates to Galen: Selected Papers , editat per Van Der Eijk Philip, per Jouanna Jacques i Allie Neil, 335-60. LEIDEN; BOSTON: Brill, 2012. www.jstor.org/stable/10.1163/j.ctt1w76vvr.21.

Williams, William F. Enciclopèdia de la Pseudociència: dels segrestos d'estrangers a la teràpia de zones . Hoboken: Taylor i Francis, 2013.

Enllaços externs

BBC Radio4 en el nostre temps. Episodi sobre els quatre humors en format MP3, 45 minuts.

Article de 'Phisick'. Teoria humorística

Vegeu també

Discràsia_sanguínia

Factor de coagulació

A Wikimedia Commons hi ha contingut multimèdia relatiu a: Teoria dels humors

Amplia

Història de la medicina

Registres d'autoritat

GND: 4160795-8